

Програма «Міст до вищої освіти»

Найчастіші запитання щодо навчання в Німеччині

Університети, спеціальності та навчальні програми

В яких університетах я зможу навчатися після закінчення програми «Міст до вищої освіти»?

Яку спеціальність я зможу обрати?

Яка спеціальність дає найбільші шанси на подальше працевлаштування?

Як мені дізнатися про що саме йдеться у навчанні?

Порядок складання іспитів (Prüfungsordnung), довідник модулів (Modulhandbuch), перелік лекцій (KVV) — що це таке?

«Практика» — що це таке?

Чи можу я розраховувати на підтримку в Університеті? До кого я зможу звернутись?

Який науковий ступінь я отримаю після закінчення університету та що я зможу робити далі?

Які інші програми існують в інших університетах?

Вступ та зарахування

Після закінчення програми «Міст до вищої освіти» мене автоматично зараховують до університету?

Коли я маю подати документи?

Коли я дізнаюсь зараховано мене чи ні?

Чи можу я подати заяву на дві спеціальності?

Що враховується для вступу? Участь в олімпіадах, конференціях?..

Чи маю я володіти англійською мовою?

Чи маю я надати підтвердження проходження практики перед початком навчання?

Чи отримаю я кімнату в гуртожитку?

Чи можу я подавати документи на вступ до іншого університету, що не бере участь в програмі?

Чи можу я змінити університет пізніше?

Чи можу я отримати стипендію?

Правові питання

Що мені необхідно для отримання візи?

Що робити, якщо мені ще немає 18 років?

Чи можуть мої батьки приїхати разом зі мною?

Що таке підтвердження фінансування?

Що необхідно для подовження візи після першого року навчання?

Чи можу я подорожувати за кордон під час навчання?

Чи можу я працювати під час навчання?

Чи можу я після навчання лишитися в Німеччині та працювати?

Інформацію щодо інших умов програми (серед іншого, вимоги щодо участі, подання заяви та конкурсний відбір, зміст програми) Ви знайдете за посиланням:

<https://www.goethe.de/ins/ua/uk/spr/eng/sbr/br2.html>

Університети, спеціальності та навчальні програми

В яких університетах я зможу навчатися після закінчення програми «Міст до вищої освіти»?

Існують наступні партнерські університети: Рурський університет Бохума (www.rub.de), університет Дуйсбурга-Ессена (www.uni-due.de), Технічний університет Дортмунда (www.tu-dortmund.de). Дані університети об'єдналися в «університетський альянс Рур».

2017 року до програми також приєдналися Університет Кельна (www.uni-koeln.de), Університет Бонн-Рейн-Зіг (www.h-brs.de) та Європейський Університет Віадрина у Франкфурті-на-Одері (www.europa-uni.de).

Після закінчення програми «Міст до вищої освіти» для Вас можливий вступ лише до цих навчальних закладів.

Яку спеціальність я зможу обрати?

Для випускників програми «Міст до вищої освіти» університети-партнери пропонують обмежену кількість спеціальностей, що переважно відносяться до предметів MINT (математика, інформатика, природничі науки, технічні дисципліни). Європейський Університет Віадрина пропонує спеціальності за економічним напрямком. Актуальний перелік можна знайти на веб-сайті навчальної програми (див. <https://www.goethe.de/ins/ua/uk/spr/eng/sbr/uni.html>).

Яка спеціальність дає найбільші шанси на працевлаштування?

Випускники технічних та природничо-наукових, а також економічних спеціальностей мають хороші професійні перспективи в усьому світі. Інформацію щодо того, в які конкретно професійні сфери йдуть або за якою спеціальністю найчастіше влаштовуються на роботу випускники, Ви знайдете на веб-сайті навчальної програми.

Як мені дізнатися про що саме йдеться у навчанні?

Передусім на веб-сайті програми (дивись посилання [Яку спеціальність я зможу обрати?](#)). Там Ви знайдете інформацію щодо спеціальностей, а також щодо майбутньої професійної діяльності.

Щоб дізнатися про навчання більш детально, Вам допоможе навчальний план (*Studienverlaufsplan*). Це приблизний план, в якому вказується які навчальні модулі в якому семестрі проходять. В довіднику модулів (*Modulhandbuch*) Ви знайдете опис окремих модулів. Що вивчається? Яка мета? Що я вивчатиму окрім цього? Які навчальні заходи та іспити чекають на мене? Також варто переглянути актуальний перелік лекцій (*Vorlesungsverzeichnis*). Там наведена інформація щодо всіх заходів в навчальному семестрі (див. також [Порядок складання іспитів \(Prüfungsordnung\), довідник модулів \(Modulhandbuch\), перелік лекцій \(KVV\) — що це таке?](#)).

Також можливо отримати інформацію через студентські ради (Fachschaften). Це об'єднання, організації або ініціативи студентів за окремим фахом. Часто вони мають власні веб-сайти з інформацією щодо навчання та із задоволенням відповідають на питання нових студентів.

Порядок складання іспитів (*Prüfungsordnung*), довідник модулів (*Modulhandbuch*), перелік лекцій (*KVV*) — що це таке?

Дані документи регулюють навчання, тож з ними варто ознайомитись. Порядок складання іспитів (*Prüfungsordnung* – PO) — це як «статут» навчання. Він визначає зміст та мету навчання, навчальні заходи, тривалість навчання та ін. Окрім цього тут вказується які іспити мають складатися, а також за яких умов будуть визнані оцінки та навчання в іншому навчальному закладі або за іншим фахом. Тут Ви також знайдете важливі вказівки щодо дипломної роботи: яким має бути обсяг, коли її потрібно здавати, хто визначає тему, хто може бути науковим керівником/куратором та ін. Даний порядок складання іспитів може мінятися, тому в Інтернеті Ви можете знайти різні версії. Для студента на весь час навчання дійсною є та версія порядку складання іспитів, що була затверджена на початку навчання.

В довіднику модулів (*Modulhandbuch*) наведені всі навчальні модулі з описом цілей та змісту. Модуль складається з різних навчальних заходів однієї теми. В довіднику вказується інформація зі скількох та яких саме навчальних заходів складається конкретний модуль, а також існуючі вимоги, як часто він пропонується, яким іспитом закінчується та в якому порядку окремі модулі можуть або мають бути закінчені.

В переліку лекцій (*Vorlesungsverzeichnis* – VV або KVV) наведено всі лекції, що пропонуються протягом семестру. Окрім інформації про час та місце їх проведення, а також лектора, там подається короткий опис змісту. Часто перелік лекцій можна знайти онлайн в електронному вигляді (база даних) та як файл в форматі PDF, який можливо роздрукувати. За допомогою переліку лекцій кожен студент складає свій навчальний розклад. З цією метою на початку навчання проводяться інформаційні заходи, які обов'язково слід відвідати!

«Практика» — що це таке?

Важливо! Під поняттям «практика» розуміють дві різні речі. В природничих науках, як правило, це означає «лабораторну практику», під час якої студенти під керівництвом викладача або іншого студента старшого курсу самостійно проводять певні експерименти та складають звіт про це. Така практика часто проводиться на канікулах або на вихідних.

В інших випадках, наприклад в економічних спеціальностях, під словом «практика» розуміють «виробничу практику», коли студенти певний час (як правило, 6-10 тижнів) працюють на підприємстві (організації, дослідному інституті та ін.), що пов'язане з їх сферою навчання. Студенти мають самостійно шукати місце проходження практики, наприклад, звертатися за об'явами. Така система в Німеччині дуже поширена, тому підприємства часто відкривають вакансії для практикантів. Під час пошуку можна також отримати підтримку з боку служби працевлаштування університету (*CareerService*). Практика дає гарну можливість отримати досвід роботи та визначитися з майбутнім полем діяльності. В даному випадку студенти також мають написати звіт про проходження практики.

Іноді практика оплачується. Обов'язкова практика не є робочою діяльністю, тому для проходження такої практики не потрібно отримувати спеціальний дозвіл на працевлаштування. На таку практику також не розповсюджується правило 120/240 днів, незалежно від об'єму та винагороди. Добровільна практика регламентується даними правилами (дивись [Чи можу я працювати під час навчання?](#)).

Після ознайомлення з порядком навчання або з довідником модулів стає зрозумілим про яку саме практику йдеться.

Чи можу я розраховувати на підтримку в Університеті? До кого я зможу звернутись?

В кожному університеті є контактна особа спеціально для учасників програми «Міст до вищої освіти» (дивись презентації університетів на веб-сторінці програми). Окрім того, існують підготовчі курси, ознайомчі заходи та менторінг. Що саме пропонують конкретні університети та факультети, Ви дізнаєтесь після зарахування. Ми радимо відвідувати всі заходи!

Який науковий ступінь я отримаю після закінчення університету та що я зможу робити далі?

Більшість навчальних програм запропонованих університетами-партнерами завершуються ступенем бакалавра (*Bachelor of Science*, скор. B.Sc.). За Болонською системою бакалавр — перший науковий ступінь або перша кваліфікація, що дозволяє працювати за фахом або продовжувати навчання до ступіня магістра. Інформацію щодо того, в яких професійних сферах або за якими спеціальностями найчастіше працюють випускники того чи іншого факультету, можна знайти на веб-сайті програми.

Однією з альтернатив може бути навчання до ступіня магістра. В Німеччині магістерські програми є «послідовними», тобто вони вимагають ступінь бакалавра за тим самим або суміжним фахом, як необхідну базу для подальшого навчання. Тому зміна спеціальності можлива лише в окремих випадках. Навчання в магістратурі має більш наукову, дослідницьку спрямованість.

Ступінь бакалавра, що було отримано в Німеччині, визнається більшістю країн світу, отже подальше навчання може відбуватись за межами Німеччини. На українському та міжнародному ринках праці німецький диплом, як правило, дуже високо цінується, особливо в міжнародних компаніях.

Які інші програми існують в інших університетах?

Випускники українських шкіл не мають прямого доступу до вищої освіти в Німеччині, оскільки український атестат про повну загальну середню освіту не дає права навчання в німецькому ВНЗ. Зазвичай необхідно закінчити перший рік навчання в українському ВНЗ або вступити до підготовчого коледжу (*Studienkolleg*) та успішно скласти заключний іспит (*Feststellungsprüfung*). Лише після цього можна подавати документи на вступ до німецького ВНЗ.

Вступ та зарахування

Після закінчення програми «Міст до вищої освіти» мене автоматично зараховують до університету?

Ні. Після закінчення програми «Міст до вищої освіти» випускники мають змогу вступати до одного чи двох з шести університетів за однією або двома спеціальностями на вибір. Університет приймає рішення про зарахування за результатами тестів TestDaF та TestAS, а також виходячи зі шкільних оцінок за предметами, що пов'язані з обраним фахом (біологія, фізика, математика та ін.). Гарантія зарахування не надається.

Рішення про зарахування приймає виключно університет на основі поданих документів. Ані DAAD, ані Гете-Інститут не причетні до цього.

Документи випускників програми «Міст до вищої освіти» університет розглядає в найкоротший час, ще до початку роботи приймальної комісії. Результати будуть відомі до кінця червня (для зимового семестру). Таким чином, абітурієнти, які не пройшли конкурс, матимуть змогу подати документи до інших ВНЗ, наприклад на батьківщині.

Для **Європейського Університету Віадріна** діє наступний порядок: по закінченню програми «Міст до вищої освіти» кандидатів відбирають за результатами іспитів TestDaF та TestAS, а також після співбесіди. Відібрані кандидати відвідують в липні та серпні курси з фахової підготовки у Франкфурті-на-Одері та складають відповідний іспит в серпні. В разі якщо іспит складено вдало, студенти можуть розпочати вивчення економічних наук в Європейському Університеті Віадріна починаючи з зимового семестру (1 жовтня).

Коли я маю подати документи?

Учасники програми «Міст до вищої освіти» можуть подавати свою заяву у травні/червні 2018 р. Детальну інформацію щодо строків та процесу подання заяви Ви зможете отримати з інформаційного листа.

З метою подання заяви для участі в програмі **«Міст до вищої освіти, Віадріна»** після вдалого складання іспитів TestDaF та TestAS потрібно пройти співбесіду (наприклад, за допомогою Skype) **наприкінці березня/на початку квітня**. Невдовзі після співбесіди Вам буде повідомлено чи Ви можете відвідувати підготовчий курс в липні та серпні, складати завершальний іспит та з 1 жовтня розпочинати навчання в Європейському Університеті Віадріна.

Коли я дізнаюсь зараховано мене чи ні?

До кінця червня (для зимового семестру). У випадку відмови випускник матиме достатньо часу для вступу до іншого ВНЗ.

Учасники програми **«Міст до вищої освіти, Віадріна»** **всередині квітня останнього навчального року** дізнаються чи можуть вони відвідувати підготовчий курс в липні та серпні в Університеті Віадріна, складати завершальний іспит та з 1 жовтня розпочинати навчання в Європейському Університеті Віадріна.

Чи можу я подати заяву на дві спеціальності?

Для учасників програми **«Міст до вищої освіти, Північний Рейн-Вестфалія»** це навіть бажано. Вам варто подавати документи до двох різних університетів та на дві спеціальності: перший фах буде першим за пріоритетом, інший — другий за пріоритетом. Другий фах розглядатиметься у випадку відмови з першим.

Учасники програми **«Міст до вищої освіти, Віадріна»** мають визначитися до кінця березня/початку квітня яку спеціальність вони бажають вивчати — «Міжнародна економіка та організація виробництва» або «Право та економіка | Економіка та право».

Що враховується для вступу? Участь в олімпіадах, конференціях?..

Під час вступу до одного з університетів-партнерів перш за все важливі три аспекти: результат іспиту TestDaF (не менше 4 за всіма секціями — Університет Дуйсбурга-Ессена, Віадрина, Університет Кельна, Університет Бонн-Рейн-Зір) або щонайменше 16 пунктів за всіма модулями (Рурський університет Бохума, Технічний університет Дортмунда)), результат іспиту TestAS (щонайменше 100 балів за основний та спеціальний модулі) та оцінки за предметами зі шкільного атестату або останнього табеля, що пов'язані з обраною спеціальністю. Середній бал шкільного атестату має бути між 10 та 12. При цьому також буде враховано профіль школи, тобто оцінка «9» з фізики в школі з поглибленим вивченням фізики матиме більшу вагу ніж така сама оцінка в школі з іншим профілем — вважається, що в першому випадку до учнів ставлять вищі вимоги. Якщо атестат ще не було видано, Ви можете подавати документи з табелями двох минулих років.

Інші аспекти, наприклад участь в олімпіадах, конференціях та конкурсах, будуть взяті до уваги, якщо вони мають відношення до обраної спеціальності. Таким чином випускникові, який обрав спеціальність фізика, буде зараховано участь в олімпіаді з фізики, але не буде зараховано перемогу у змаганнях з плавання чи української літератури. Подавайте документи про участь в олімпіадах, конференціях та конкурсах, що мають відношення до обраної Вами спеціальності.

Шкільний атестат необхідно перекласти на німецьку мову та завірити нотаріально.

Чи маю я володіти англійською мовою?

Це залежить від обраної спеціальності та вказано в «Умовах вступу». В природничих та економічних спеціальностях більша частина фахової літератури англійською мовою, отже навіть якщо англійська мова не є обов'язковою, володіння нею є дуже корисним. Часто в університетах пропонують спеціальні мовні курси, наприклад «Англійська для інженерів». Обов'язково слід скористатися такою можливістю!

Чи маю я надати підтвердження проходження практики перед початком навчання?

Для деяких спеціальностей обов'язковою умовою для вступу є 8-тижнева практика («Будівельна інженерія» та «Технології захисту навколишнього середовища та управління ресурсами» в Рурському університеті Бохума). Учасники програми «Міст до вищої освіти» мають надати підтвердження щодо проходження практики лише перед поданням бакалаврської дипломної роботи. Це означає, що Ви можете вступати до університету та навчатися без підтвердження проходження практики, а пройти її під час навчання, наприклад на канікулах.

Чи отримаю я кімнату в гуртожитку?

Всі університети-партнери докладають зусиль, щоб надати студентам місце в гуртожитку. Але ніхто не може гарантувати цього! Кожного року бажаних більше, ніж місць в гуртожитках. Тому одразу після зарахування Ви маєте подати заяву з метою надання Вам місця в гуртожитку. Чим раніше Ви це зробите, тим більші шанси, що Ви отримаєте місце в бажаному гуртожитку. Європейський університет Віадрина за бажанням може організувати місце в одному з гуртожитків у Франкфурті-на-Одері.

Окрім того, студенти також можуть самостійно знаходити собі квартиру або кімнату з метою оренди.

Чи можу я подавати документи на вступ до іншого університету, що не бере участь в програмі?

Так, але лише в рамках діючого в іншому університеті порядку зарахування. Програма «Міст до вищої освіти» не визнається іншими університетами та не надає дозволу на отримання вищої освіти, отже не надається можливість прямого або пріоритетного вступу, навіть в межах Північного Рейну-Вестфалії. Як правило необхідно відвідувати підготовчий коледж (дивись [Які інші програми існують в інших університетах?](#)). Результати іспитів TestDaF та TestAS, що складаються в рамках програми «Міст до вищої освіти», визнаються всюди і можуть бути подані до участі в інших програмах. А отримані мовні знання також можуть бути корисними в інших ситуаціях.

Проте відсутня гарантія вступу до одного з університетів-партнерів після закінчення програми «Міст до вищої освіти». Це залежить від результатів іспитів TestDaF та TestAS, а також від шкільних оцінок з відповідних предметів (дивись [Після закінчення програми «Міст до вищої освіти» мене автоматично зараховують до університету?](#)).

Чи можу я змінити університет пізніше?

Теоретично так, але поки що таких випадків не було. Оскільки програма «Міст до вищої освіти» не надає дозволу на отримання вищої освіти та не визнається іншими німецькими ВНЗ, випускник втрачає щонайменше один рік. Можливо буде потрібно закінчити підготовчий коледж (*Studienkolleg*) або скласти додаткові іспити. Рішення про прийняття на навчання лишається за приймаючим університетом. Ми наполегливо радимо не міняти університет під час навчання! Ми радимо Вам одразу вирішити в якому університеті Ви бажаєте навчатися, а не думати з самого початку про зміну навчального закладу. Це ускладнить Вашу адаптацію та може негативно вплинути на процес навчання.

Змінити спеціальність в тому самому університеті набагато легше, якщо це суміжна спеціальність. Але тут рішення приймає відповідний факультет.

Чи можу я отримати стипендію?

DAAD не надає стипендії для навчання бакалаврів. Проте студенти мають змогу самостійно подавати заяви на отримання стипендії до інших організацій та фондів, наприклад до політичних фондів (дивись www.funding-guide.de, www.stipendiendatenbank.de). Як правило, такі фонди приймають заяви лише з другого семестру. Також можливо отримати німецьку стипендію «Deutschlandstipendium», що надається університетом. Подати заяву на таку стипендію можливо ще до початку першого семестру (розмір стипендії складає 300 Євро щомісяця протягом одного року, можливе повторне подання заяви, дивись інформацію на веб-сайтах університетів [U Duisburg-Essen](#), [RUB](#), [TU Dortmund](#), [Universität zu Köln](#), [HS Bonn-Rhein-Sieg](#)). Фонди та університети часто мають особливі вимоги до претендентів на отримання стипендії, що не пов'язані із фаховою компетентністю, наприклад громадська/волонтерська активність.

Правові питання

Що мені необхідно для отримання візи?

Дивись за посиланнями:

[Visa und Einreise – Візи та правила в'їзду](#)

[Nationale Visa – Національні візи](#)

[Hinweise für Studenten und Studienbewerber – Інформація для студентів та абітурієнтів](#)

Після отримання дозволу на навчання необхідно якомога скоріше подавати заяву на отримання візи — з цією метою слід готувати необхідні документи раніше. Візьміть до уваги: необхідно надати підтвердження фінансування (*Finanzierungsnachweis*) для першого року навчання розміром 8640 Євро — це може бути виписка з блокованого банківського рахунку (дивись

Що таке підтвердження фінансування?

Увага: студенти мають подавати документи для отримання *студентської візи* (мета перебування: навчання). Інший тип візи неможливо подовжити або змінити за місцем перебування в Німеччині.

Що робити, якщо мені ще немає 18 років?

Під час подання документів на отримання візи слід надати додаткові документи (нотаріально завіреним дозвіл батьків або опікунів на самостійну подорож та тривале перебування в Німеччині в двох екземплярах (копії); підтвердження про передачу прав опіки над дитиною в двох екземплярах (копії); також свідоцтво про народження заявника в двох екземплярах (копії). Якщо можливо, право опіки над дитиною слід передати рідним, які проживають в Німеччині. В іншому випадку слід індивідуально домовлятися з університетом в Німеччині.

Чи можуть мої батьки приїхати разом зі мною?

Виключно за умови, що їхнє перебування має окреме правове підґрунтя, наприклад працевлаштування (Блакитна карта ЄС, §19а Закону про перебування іноземних громадян), або на підставі туристичної візи.

Згідно правил щодо возз'єднання сім'ї переїзд дозволяється лише дружині/чоловікові або неповнолітнім дітям (за умови наявності достатньої житлової площі та підтвердження фінансування), що передбачається §27-§36 Закону про перебування іноземних громадян. Переїзд батьків до іноземних студентів, які навчаються в Німеччині, не передбачено.

Що таке підтвердження фінансування?

Під час подання заяви на отримання візи заявник має підтвердити наявність достатньої суми коштів для першого року навчання. На даний момент ця сума складає 8640 Євро, що відповідає максимальній ставці згідно Федерального закону про сприяння отриманню освіти і може змінюватись.

- Підтвердження фінансування перебування з метою навчання для першого року навчання в розмірі 8640 Євро в двох екземплярах, наприклад:
  - Необхідна сума на блокованому рахунку в німецькому банку
  - Заява-зобов'язання згідно §§ 66-68 Закону про перебування іноземних громадян
    - Заява має бути оформлена не раніше 6 місяців до моменту подання; має бути вказана мета перебування: навчання.
  - Підтвердження необхідної суми на банківському рахунку в Україні
    - Зверніть увагу на те, що під час оформлення візи може знадобитися відкриття блокованого рахунку. В такому випадку Вас обов'язково поінформують про це та вимагатимуть відповідних документів з метою підтвердження.
    - У випадку надання підтвердження фінансування з батьківського рахунку необхідно буде довести рідство та з цією метою подати свідоцтво про народження, в двох копіях.
    - В такому випадку також необхідно надати
      - нотаріально завірене заяву-зобов'язання одного з батьків, оригінал та копію,
      - справку з місця роботи, в двох копіях,
      - 2 копії сторінки з особистими даними закордонного або громадянського паспорта одного з або обох батьків.
  - Підтвердження стипендії в розмірі 720 Євро/місяць (*дивись Чи можу я отримати стипендію?*)
    - У випадку коли стипендія має меншу від необхідної суму, різницю необхідно підтвердити за допомогою одного із вищенаведених способів.

Ви також маєте пояснити яким чином відбуватиметься фінансування навчання після закінчення першого року.

Додаткова інформація за посиланням:

<https://kiew.diplo.de/blob/1285736/6bffe8220bbb5456245a119a2baf674b/pdf-studium-data.pdf>

Що необхідно для подовження візи після першого року навчання?

Спочатку віза видається на три місяці. Вже безпосередньо за місцем перебування в Німеччині відповідне відомство у справах іноземців (*Ausländerbehörde*) видає дозвіл на перебування з метою навчання (згідно §16 Закону про перебування іноземних громадян). Дозвіл на перебування функціонує як внутрішній паспорт та має строк дії один рік, іноді два роки. Так само, як у випадку з візою, знадобиться підтвердження фінансування. В даному випадку також враховуються стипендії або прибуток від додаткових підробітків.

Дозвіл на перебування регулярно подовжується за умови, що період навчання не перебільшує передбачений для даної учбової програми час більше ніж на три місяці. В окремих випадках необхідно надати справку про навчання, згідно якої період навчання не перебільшує десяти років. Таку справку видає університет.

Чи можу я подорожувати за кордон під час навчання?

Так. Власник німецького дозволу на перебування з метою навчання має право вільно пересуватися країнами ЄС, а також без додаткових дозволів може перебувати до трьох місяців

впродовж шести місяців в одній з країн-учасниць ЄС. У випадку більш тривалого перебування, наприклад в рамках учбового семестру закордоном, слід отримати відповідний дозвіл або візу в країні перебування — необхідну інформацію надає іноземне представництво відповідної країни. Участь в програмах студентської мобільності, таких як ERASMUS, або програмах обміну університетів, принципово можлива.

У разі перебування за межами Німеччини більше шести місяців за один раз (наприклад, у випадку навчального семестру в іншій країні), дозвіл на перебування в Німеччині анулюється, якщо перебування за межами Німеччини не було узгоджене попередньо з відомством у справах іноземців за місцем перебування.

Чи можу я працювати під час навчання?

Так, не більше 120 повних або 240 неповних днів за рік, плюс необмежена обов'язкова практика (дивись [«Практика» — що це таке?](#)) та діяльність в якості студентського асистента в університеті (*Hilfskraft*) (згідно §16 розд. 3 Закону про перебування іноземних громадян). З метою діяльності, що перевищує вказані строки, необхідний відповідний дозвіл відомства у справах іноземців та агенції праці. Самостійна трудова діяльність (з оплатою гонорару згідно рахунку) принципово заборонена.

Студенти мають змогу працювати не більше 20 годин/тиждень, в іншому разі вони втрачають статус студента та розглядаються як наймані працівники. Це може призвести до підвищення страхових внесків або навіть до втрати дозволу на перебування, оскільки дозвіл надається з метою навчання.

Чи можу я після навчання лишитися в Німеччині та працювати?

Так. Випускники німецьких ВНЗ мають змогу подати заяву на отримання дозволу на перебування з метою пошуку робочого місця строком до 18 місяців (згідно §16 розд. 4 Закону про перебування іноземних громадян). Під час даного строку перебування Ви маєте змогу працювати без обмежень, а також вести самостійну трудову діяльність. У разі отримання робочого місця за спеціальністю та за наявності засобів до існування, Ви можете подати заяву з метою отримання дозволу на довгострокове перебування (згідно §18 або 19а Закону про перебування іноземних громадян). З метою трудової діяльності, що не відповідає отриманій під час навчання спеціальності, дозвіл на перебування не надається. Рішення про надання відповідного дозволу на перебування приймається відомством у справах іноземців.

Дипломи німецьких ВНЗ визнаються в усьому світі, тому завжди існує можливість розпочати або продовжити професійний шлях в Україні або інших країнах світу. Особливо цінуються випускники природничо-наукових та технічних фахів.